

Meer gft **zonder duobak**

Gemeenten en inwoners scheiden steeds meer afvalstromen. Gescheiden inzamelen van papier, glas en gft levert waardevolle grondstoffen op. Gft is een relatief gemakkelijk te scheiden stroom die nuttige producten oplevert in de vorm van compost en biogas. Gescheiden gft-inzameling draagt bij aan klimaatdoelen en zorgt voor lage gemeentelijke lasten. De duobak lijkt een efficiënte oplossing voor het gescheiden inzamelen van meer gft. In de praktijk valt dit echter behoorlijk tegen.

Gemeenten met een duobak

- zamelen gemiddeld 25 kg minder gft per inwoner per jaar in dan gemeenten zonder duobak.
- hebben meer last van verontreinigd gft, waardoor de kans op afkeur door de verwerker groter is.
- kunnen tot € 17,50 per huishouden per jaar besparen door het afschaffen van de duobak.

Duobak en gft

De duobak is een container, doorgaans met een inhoud van 240 liter, met daarin een schot dat de container in tweeën verdeelt. Bewoners kunnen aan de ene kant van het schot restafval verzamelen en aan de andere kant gft.

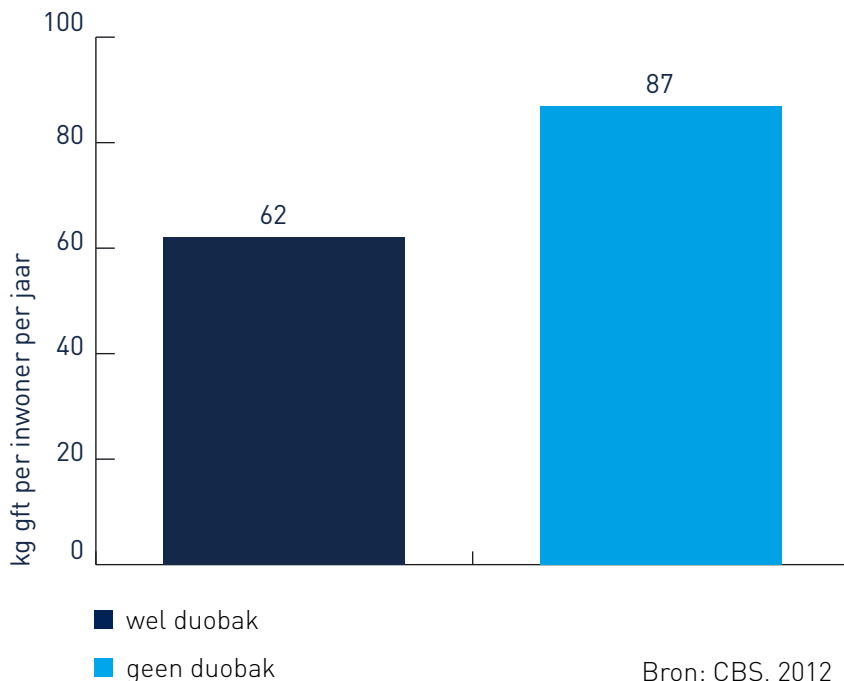
Het aantal gemeenten met een duobak neemt af. In 2014 zijn er 13 gemeenten die gft inzamelen met een duobak, in 2011 waren dat er nog 22. Ruim 40 procent van de gemeenten met een duobakstelsel heeft dus gekozen voor een andere methode voor het gescheiden inzamelen van gft. Gemeenten met een weinig of matig verstedelijkingsniveau gebruiken de duobak het meest. Tilburg is de enige sterk verstedelijkte gemeente die de duobak gebruikt.

CASUS

Delfzijl: verdubbeling van gft-afval na afschaffen duobak

In één jaar tijd wist de gemeente Delfzijl de hoeveelheid opgehaald gft-afval bijna te verdubbelen tot 118 kilo per persoon. De duobak bleek de boosdoener van de matige resultaten. "Het gft-afval raakte veelal vervuild met restafval. Zat het gedeelte voor restafval vol, dan gooiden mensen het restafval gewoon in het gft-compartiment. Hierdoor ging veel gft-afval verloren", vertelt Peter Bouman, coördinator reiniging van de gemeente Delfzijl in *Meer waarde uit gft-afval, 2012*. De omschakeling betaalt zich uit. Nu de gemeente bijna twee keer zoveel gft-afval inzamelt – en het restafval met eenzelfde hoeveelheid daalt – dalen de kosten van de afvalverwerking.

GFT EN DUOBAK

Waarom is de duobak minder geschikt voor gft-inzameling?

In de praktijk blijkt dat er met een duobak minder gft wordt ingezameld, dat deze meer verontreinigd is, en dat inzameling met een duobakstelsel duurder is dan inzameling met een aparte minicontainer voor gft. De redenen hiervoor zijn:

- **Afval van grotere afmeting past niet in de duobak.** De duobak bestaat slechts in één maat. Hierdoor kunnen bewoners met een grote tuin minder makkelijk hun snoeiafval erin kwijt dan in een aparte minicontainer voor gft.
- **Gebrek aan goede voorlichting bewoners.** Bij gebruik van duobakken is een goede uitleg aan de burger van belang. Niet-(goed)voorgelichte burgers krijgen

sneller het idee dat gft 'op de grote hoop' belandt, omdat het met één vuilniswagen wordt opgehaald.

- **Verontreinigd afval doordat één compartiment van de duobak vol zit.** Bewoners gooien afval van de ene stroom in het compartiment van de andere als één van de twee compartimenten vol zit. Het gft in de duobak kan daardoor niet verwerkt worden bij een gft-verwerker. Alles komt dan bij het restafval terecht. Dit zorgt voor hogere kosten omdat het verwerken van restafval meestal duurder is dan gft-verwerking.
- **Verontreiniging van beide afvalstromen in de duobak.** Het schot kan voor problemen zorgen bij het ledigen van de duobak. Door de smalle delen kan het voorkomen dat het afval in de

CASUS

Amstelveen: Meer gft-inzameling na afschaffen duobak

De lokale rekenkamer heeft de gevolgen geëvalueerd van het afschaffen van de duobak en voor het invoeren van tweewekelijkse inzameling van gft en restafval. De hoeveelheid gft-afval is met 29 kg/inwoner/jaar toegenomen tussen 2009 en 2013 (een stijging van 2.427 ton oftewel 138%). Het restafval is met 33 kg/inwoner/jaar afgenomen (een daling van 2.733 ton oftewel 13%). Hierdoor is het scheidingspercentage van het huishoudelijk afval van 42 naar 52% gestegen.

Bron: Afvalinzameling Amstelveen, rapportage rekenkamer 2013.

minicontainer blijft hangen bij lediging. Een ander probleem is dat het schot het restafval en gft onvoldoende uit elkaar houdt. Hierdoor wordt het gft afgekeurd en kan het niet worden verwerkt bij een gft-verwerker. Het komt dan bij het restafval terecht.

- **Benodigde professionaliteit inzamelaar.** Diverse gemeenten hebben gemeld dat enkele inzamelaars het gft in het compartiment van restafval in de vuilniswagen lost om zo tijd te besparen. Om dit te voorkomen is voldoende toezicht nodig vanuit de gemeente.
- **Kosten inzameling en wagen hoger.** Op het moment dat één van de twee compartimenten van de vuilniswagen die duobakken ledigt vol is, moet de wagen terugrijden naar de centrale verwerkingsplek. Hierdoor stijgen de kosten en daalt de efficiëntie. Tevens zijn extra kosten verbonden aan de aanschaf van vuilniswagens die geschikt zijn voor duobakken. Een evaluatie in Oldenzaal laat zien dat het verschil in kosten € 17,50 per huishouden per jaar is.

Veel gehoorde voordelen van de duobak

- **“Eén container voor twee stromen is handig bij beperkte ruimte.”** In gemeenten met woningen die veelal weinig ruimte rondom het huis hebben, lijkt de duobak aantrekkelijk omdat één bak minder ruimte inneemt dan twee aparte containers voor rest- en gft-afval. Bij dichte bebouwing zijn ondergrondse containers voor restafval waarschijnlijk een betere oplossing.
- **“Twee afvalstromen voor de prijs en de moeite van één.”** Dit lijkt zo. Echter, de vuilniswagen moet vaker rijden doordat het ene reststroomcompartiment al vol is terwijl het andere compartiment dat nog niet is.
- **“Geuroverlast is beperkt.”** De duobak wordt vaker geleegd dan aparte minicontainers, doorgaans elke week, waardoor zowel rest- als gft-afval regelmatig opgehaald wordt. Dit is vooral een voordeel in de hete zomermaanden. Enkele gemeenten zonder duobak vangen het probleem van geuroverlast op door in de zomer gft-afval wekelijks op te halen.

Zie voor meer informatie:
www.verenigingafvalbedrijven.nl

Of neem contact op met de Vereniging Afvalbedrijven, de branchevereniging van onder meer de gft-sector, tel 073 – 627 94 44

